

Wnoszenie pism procesowych za pośrednictwem poczty elektronicznej w sprawach cywilnych – głos praktyka

Anna Begier*

Ze strony uczestników postępowań sądowych stale wraca pytanie, czy na gruncie art. 125 i 131¹ KPC możliwe jest obecnie wnoszenie pism procesowych i ich doręczanie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego? Przepisy w Kodeksie postępowania cywilnego pojawiły się już kilka lat temu, natomiast w praktyce takiej możliwości brak, albowiem powstanie stosownego systemu teleinformatycznego to dopiero kwestia realizacji aktów wykonawczych.

Co mówi Kodeks

Zgodnie z przepisem art. 125 § 2¹ zd. 1 KPC (w brzmieniu obowiązującym od 9.9.2016 r.), jeżeli przepis szczególny tak stanowi albo dokonano wyboru wnoszenia pism procesowych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, pisma procesowe w tej sprawie wnosi się wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

Według przepisu art. 131¹ § 1 KPC sąd dokonuje doręczeń za pośrednictwem systemu teleinformatycznego (doręczenie elektroniczne), jeżeli adresat wniósł pismo za pośrednictwem systemu teleinformatycznego albo dokonał wyboru wnoszenia pism za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

Należy jednak wziąć pod uwagę, że zgodnie z przepisem art. 20 ustawy z 10.7.2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw w okresie 3 lat od wejścia w życie ustawy¹, dokonanie wyboru wnoszenia pism procesowych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe oraz dalsze wnoszenie tych pism za pośrednictwem tego systemu jest dopuszczalne, jeżeli ze względów technicznych, leżących po stronie sądu, jest to możliwe.

Przepis ten został uchylony ustawą z 4.7.2019 r.², która weszła w życie 21.8.2019 r. Zgodnie z art. 125 § 2^{1a} KPC³ dokonanie wyboru wnoszenia pism procesowych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego oraz dalsze wnoszenie tych pism za pośrednictwem tego systemu jest dopuszczalne, jeżeli z przyczyn technicznych, leżących po stronie sądu, jest to możliwe.

Czy są akty wykonawcze?

Z dniem 1.7.2016 r. weszły w życie trzy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości:

- z 20.10.2015 r. w sprawie sposobu wnoszenia pism procesowych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe⁴;
- z 20.10.2015 r. w sprawie trybu i sposobu dokonywania doręczeń elektronicznych⁵;
- z 26.4.2016 r. w sprawie trybu zakładania i udostępniania konta w systemie teleinformatycznym obsługującym postępowanie sądowe⁶.

Niestety, z przyczyn technicznych, wnoszenie pism drogą elektroniczną nie jest jeszcze możliwe, nie ma odpowiedniego systemu, a udostępnienie takiej możliwości nie leży w gestii prezesów sądów.

Powyższe stanowisko znajduje potwierdzenie w orzecnictwie sądów powszechnych⁷.

Przyszłość

Należy podkreślić, że zgodnie z przepisem art. 18 ustawy o Krajowym Rejestrze Zadłużonych z 6.12.2018 r.⁸, która wejdzie w życie 1.12.2020 r. zmienia się przepisy ustawy z 27.7.2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych⁹, i tak:

- 1) w art. 53:
 - a) po § 1 dodaje się § 1a–1c w brzmieniu:

„§ 1a. System teleinformatyczny obsługujący postępowanie sądowe, w którym tworzy się i przetwarza akta sprawy, utrzymuje Minister Sprawiedliwości.

§ 1b. Minister Sprawiedliwości jest administratorem systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe.

§ 1c. Minister Sprawiedliwości, jako administrator systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe nie ma dostępu do akt postępowania.”
 - b) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Akta sprawy przechowuje się w sądzie lub systemie teleinformatycznym obsługującym postępowanie sądowe przez okres niezbędny ze względu na rodzaj i charakter sprawy, terminy przedawnienia, interesy osób biorących udział w postępowaniu oraz

* Autorka jest Sędzią Sądu Rejonowego we Wrześni.

¹ Ustawa weszła w życie 8.9.2016 r.

² Dz.U. z 2019 r. poz. 1469.

³ Dodany ustawą z 4.7.2019 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 1469), która weszła w życie 21.8.2019 r.

⁴ Dz.U. z 2015 r. poz. 1783.

⁵ Dz.U. z 2015 r. poz. 1776.

⁶ Dz.U. z 2016 r. poz. 637.

⁷ Zob. postanowienie SA w Katowicach z 27.2.2017 r., https://katowice.sa.gov.pl/container/biuletyny/orzeczenia/2017/1/C/V%20ACz%20171-17.pdf?fbclid=IwAR13obpDc4LotTVTYS4g5xujzP0QoJYBIZOTUuL_qo0KIQp4qSM3k7AbF-Y

⁸ Dz.U. z 2019 r. poz. 55.

⁹ Dz.U. z 2019 r. poz. 52.

znaczenie materiałów zawartych w aktach jako źródła informacji”;

2) po art. 53c dodaje się art. 53d w brzmieniu:

„Art. 53d. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, tryb zakładania i udostępniania konta w systemie teleinformatycznym obsługującym postępowanie sądowe, za pomocą którego można wносить pisma procesowe, z uwzględnieniem sprawności postępowania, ochrony praw stron postępowania oraz możliwości składania jednorazowo wielu pism”.

Zgodnie z przepisem art. 32 ww. ustawy o Krajowym Rejestrze Zadłużonych konta założone na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 126 § 6 ustawy zmienianej w art. 14¹⁰ stają się kontami w rozumieniu przepi-

sów wykonawczych wydanych na podstawie art. 53d ustawy zmienianej w art. 18¹¹.

Miejmy zatem nadzieję, że już najdalej pod koniec bieżącego roku będzie możliwe wnoszenie i doręczanie pism drogą elektroniczną, na co zdaje się wskazywać powyższa nowelizacja.

Aktualna sytuacja związana z pandemią COVID-19 pokazuje, jak bardzo przydałoby się wnoszenie pism procesowych i ich doręczanie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Przede wszystkim jest to ważne dla realizacji prawa obywateli do sądu. ■

¹⁰ Kodeks postępowania cywilnego.

¹¹ Prawo o ustroju sądów powszechnych.

SUMMARY

Submissions in civil cases made by email – the voice of a practician

Parties to judicial proceedings continue to ask the question whether under Art. 125 and 1311 of the Code of Civil Procedure it is now possible to make submissions and serve them online? The relevant provisions were introduced to the Code of Civil Procedure several years ago, though in practice there is not such possibility since the development of a relevant ICT system requires implementation of secondary legislation.

Key words: service of court papers, making submissions

REKLAMA

Komentarze & Linia Orzecznicza

www.ksiegarnia.beck.pl

- Zadzwoń: 81 46 13 300
- E-mail: kontakt@beck.pl

